СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин

12 листопада 2026 року

Веде засідання голова комітету ЗАДОРОЖНИЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, радий всіх вітати. Дивіться, на засіданні присутні у нас 8… 9 з 10 членів комітету. Отже, у нас є кворум, тому засідання оголошую відкритим. Сьогодні планується розглянути 5 питань, зокрема один законопроєкт, з опрацювання якого наш комітет визначено головним, та два проєкти законів, які нам доручено опрацювати і подати висновки до головних комітетів. Крім того, розглянемо два питання, які не стосуються законопроєктної роботи. Порядок денний вам був надісланий, тож переходимо до голосування щодо затвердження порядку денного сьогоднішнього засідання.

Прошу голосувати.

Задорожний – за.

Пан Мустафа Джемілєв.

ДЖЕМІЛЄВ М. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пан Касай Костянтин Іванович.

КАСАЙ К.І. Підтримую і голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кузнєцов Олексій Олександрович.

КУЗНЄЦОВ О.О. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Максим Миколайович Ткаченко.

ТКАЧЕНКО М.М. Ткаченко Максим – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Ахтем Зейтуллайович Чийгоз.
Яковенко Євген Геннадійович.

ЯКОВЕНКО Є.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Неллі Іллівна Яковлєва.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Богдан Васильович Яременко.

ЯРЕМЕНКО Б.В. За. Добрий день.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, 8 осіб – за. Рішення прийнято.

Шановні колеги, я дуже вибачаюсь, але я не зовсім добре себе наразі почуваю і мені дуже важкого говорити, таке. Тому я просив шановну Неллі Іллівну і дякую, що вона погодилась вести засідання комітету з наступних чотирьох питань. Я буду брати участь у голосуванні, а на останньому питанні

продовжу ведення. Сподіваюсь на ваше розуміння. Тож передаю слово шановній Неллі Іллівні.

ЧИЙГОЗ А.З. Я теж підтримую. Вибачаюсь, щось у мене зі зв’язком.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ахтем Зейтуллайович.

Тож у нас 9 осіб – за. Дякую вам дуже. І я сподіваюся, що ви зрозумієте мене.

Неллі Іллівна, прошу до слова.

Веде засідання заступник голови комітету ЯКОВЛЄВА Н.І.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, Андрію Вікторовичу. Ще раз дякую за довіру.

І зараз ми будемо переходити до розгляду порядку денного. Отже, якщо ми виходимо з порядку денного, то у нас там зазначено декілька питань.

Перше питання – проєкт Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо уточнення правового статусу іноземців та осіб без громадянства, які беруть участь у захисті територіальної цілісності та недоторканності України (під реєстраційним номером 15585, від 31.08.2026 року), поданий Кабінетом Міністрів України.

Для представлення даної законодавчої ініціативи ми запрошували на наше засідання представника Міністерства у справах ветеранів, тому відповідно я запрошую до слова одразу ж Руслана Вікторовича Приходька. Будь ласка, Руслан Вікторович.

ПРИХОДЬКО Р.В. Щиро вам дякую і бажаю найміцнішого здоров’я, шановні народні депутати. Пане голово, бажаю скорішого одужання вам в цей нелегкий час. Власне, щиро дякую за те, що включили на засідання комітету відповідну законодавчу ініціативу. Зазначу, законопроєкт є

урядовим, власне, він пройшов повністю всі процедури відповідно до Регламенту Кабінету Міністрів, погоджений з усіма заінтересованими сторонами.

На сьогоднішній день Україна будує чітку політику залучення іноземних громадян для захисту і посилення наших сил та засобів безпеки і оборони України, явище стало масовим, відповідно наша задача будувати політику таким чином, щоб вона створювала сприятливі умови по залученню ще більшої кількості іноземців. Власне, нами була пророблена велика робота по взаємодії і комунікації з іноземцями нашими захисниками як діючими військовослужбовцями, так і безпосередньо звільненими з військової вже служби після поранень і з інших причин, іноземцями, які проживають станом на зараз на території України. Власне, зібрана вся проблематика, і відповідним проєктом закону ми намагаємося, скажемо так, врегулювати низку практичних проблемних питань, які мають системний і, на жаль, негативний вплив на відтік залученості іноземців.

Власне, відповідно проєктом акта пропонується, я коротко по основних новелах, пропонується законодавче врегулювання питання збільшення з 3-ох до 6 місяців строку законного тимчасово проживання іноземців після завершення дії контракту для врегулювання їхнього правового статусу. Розширення підстав для отримання посвідки на тимчасове проживання шляхом визнання посвідчення учасника бойових дій або особи з інвалідністю внаслідок війни, реєстром, завдяки інформації, взятої з Єдиного державного реєстру ветеранів війни, відповідними підставами для отримання посвідки на тимчасове проживання.

Також зарахування періоду військової служби за контрактом до 5-річного строку безперервного проживання для отримання дозволу на імміграцію. Запроваджені квоти імміграції для іноземців та осіб без громадянства, які допомагали підрозділам Збройних Сил та Нацгвардії безпосередньо в районах бойових дій, зі скороченням необхідного строку участі у виконанні бойових або службових завдань з 6-ти до 4 місяців, а

також для осіб, які перебували в полоні. Запровадження посвідчення іноземця для виїзду за кордон для осіб, які проживають в Україні та не можуть отримати або обміняти паспорт без звернення до держави-агресора чи держави, яка не визнає територіальну цілісність і суверенітет України.

Власне, законопроєкт спрямований максимально на посилення обороноздатності нашої держави, створення адекватних правових умов перебування наших воїнів-іноземців на території України. Зазначу, відповідний проєкт акта вже розглядався комітетом як урядовий, був одноголосно підтриманий, в тому числі Уповноваженим з прав людини. І власне, у зв'язку з перезавантаженням уряду відповідно до Регламенту Верховної Ради був відкликаний і заново поданий вже оновленим складом за підписом пана Сергія Корецького. Тому питання залишається максимально доцільним. Прошу, шановні народні депутати, вашої підтримки.

Доповідь завершив. Готовий відповідати на будь-які питання, у разі їх виникнення. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, Руслан Вікторович, за представлення.

Станом на сьогодні маємо наступні висновки щодо даної законодавчої ініціативи. ГНЕУ висловлює до законопроєкту зауваження та пропозиції. Висновок ГНЕУ оприлюднено у картці проєкту закону. Власне, ви могли з ним ознайомитися, готуючись до сьогоднішнього засідання.

Служба безпеки України висловлює зауваження до окремих положень законопроєкту, зокрема, звертає увагу на необхідність вдосконалення положень, які стосуються запровадження нового документу – посвідчення іноземця для виїзду за кордон, оскільки первинна редакція містить ризики щодо можливості недобросовісного його використання. Міністерство фінансів України та адміністрація Державної прикордонної служби України зауважень до законопроєкту не мають.

Але на що б я хотіла би звернути увагу шановних колег народних депутатів? Наш комітет вже розглядав ідентичний за змістом законопроєкт,

що був під реєстраційним номером 14160. І як вже зазначив Руслан Вікторович, у відповідності до того, що Кабінет Міністрів був перезавантажений, то у зв'язку із припиненням цих повноважень, власне, була надана низка зауважень. І після того, як був призначений новий склад Кабміну, ми звернулися до уряду з проханням у разі повторної реєстрації законопроєктів пропрацювати їх та врахувати наявні зауваження до цих законопроєктів.

Всі міністерства отримали відповідне доручення. І тільки єдине міністерство, яке не дослухалося до наших рекомендацій і зареєструвало абсолютно ідентичний законопроєкт, – це Міністерство у справах ветеранів України. Мало того, у законопроєкті, який ми сьогодні розглядаємо, не були враховані зауваження, що надавалися до попередньої законодавчої ініціативи. Також в ньому не враховані зміни, які на момент реєстрації законопроєкту вже були внесені до Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», а саме: Законом 4730 від 17 грудня 2025 року.

Окремо хотіла би зупинитися на тому, що зміни, запропоновані законопроєктом до частини дев'ятнадцятої статті 4 Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» вже є неактуальними та потребують виключення.

Законом 4730 в абзаці третьому частини двадцять першої статті 4 слова «крім випадків зміни персональних даних особи» було виключено, натомість редакція законопроєкту пропонує їх знову включити. Зміни, запропоновані законопроєктом до частини першої статті 15 вказаного закону, щодо визначення переліку документів, за якими здійснюється в'їзд на територію України та виїзд з України іноземців та осіб без громадянства, які проходять військову службу за контрактом в Збройних Силах України, у Державній спеціальній службі транспорту, Національній гвардії України, потребують узгодження із абзацом дев'ятнадцятим частини першої тієї ж самої статті, викладеній у новій вже редакції Закону 4730.

Тобто на момент перереєстрації законопроєкту вже відбулися зміни у законодавстві, до якого даним проєктом також вносяться зміни, однак розробників, мабуть, це жодним чином не зупинило, і вони все одно подали проєкт у тій самій редакції.

Відповідно, Руслане Вікторовичу, я не можу не задати це питання. Чому, власне, так сталося, чому ви не зреагували на листи комітету, чому ви не зреагували на доручення Кабінету Міністрів? І чому ви вважаєте, що зараз в комітеті ми маємо якось доопрацьовувати, перепрацьовувати і взагалі фактично переписувати дану законодавчу ініціативу? Будь ласка, вам слово.

ПРИХОДЬКО Р.В. Дякую за висловлені зауваження і пропозиції.

Власне, є ряд структурних, організаційних питань після змін команд так само не тільки в уряді, але і в міністерствах команди мінялися. Тому певним чином наклалися як відбиток, і результати ми бачимо зараз у вигляді висловлених вами зауважень. Вважаю, що можливо, і висловлюю нашу готовність доопрацювати між першим і другим без залучення роботи комітету. Власне, нашими силами готові доопрацювати повністю і на друге читання в подальшому вивести редакцію, яка повністю враховуватиме і висновок ГНЕУ, застереження Служби безпеки України і ті зауваження в частині вже прийнятих норм, які були вами озвучені.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, Руслане Вікторовичу.

Власне, безумовно, та ситуація, яка склалася станом на зараз, вона є виявом неповаги в першу чергу до членів нашого комітету. Ми зробимо відповідні висновки. Але в той же час ми цінуємо вашу готовність щодо того, щоб в подальшому конструктивно доопрацювати дану законодавчу ініціативу.

Будь ласка, хтось з членів комітету бажає висловитися по даній законодавчій ініціативі? Не бачу.

Отже, колеги, з приводу тексту даної законодавчої ініціативи також хочу зазначити ще декілька моментів.

У запропонованих законопроєктом змінах до Закону України «Про громадянство України» передбачається можливість подати декларацію про відмову від іноземного громадянства та визнання себе лише громадянином України, зокрема, для другого із подружжя громадянина України, який в установленому законодавством порядку України проходив військову службу та був звільнений з військової служби з підстав, передбачених, зокрема, підпунктом «и» пункту 3 частини п'ятої статті 26 Закону України про правовий, вибачте, «Про військовий обов'язок і військову службу». Водночас зазначена підстава передбачає звільнення з військової служби військовослужбовців саме з числа іноземців та осіб без громадянства, які не пройшли встановленого законом випробування.

Таким чином, з цієї підстави не може бути звільнений військовослужбовець – громадянин України. Отже, передбачена законопроєктом можливість подання відповідної декларації другим із подружжя такого громадянина України фактично не може бути застосована на практиці.

Відповідно до запропонованих змін до пункту 4-2 частини першої статті 5-1 Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» строк дії посвідки на тимчасове проживання для відповідних категорій іноземців та осіб без громадянства у випадку, зазначеному частиною двадцять четвертою статті 4 цього закону, становите чотири роки або строк дії статусу учасника бойових дій та особи з інвалідністю внаслідок війни. Однак відповідно до законодавства статус учасника бойових дій надається особі безстроково, так само безстроково може надаватися і статус особи з інвалідністю в наслідок війни. За таких обставин посвідка на тимчасове проживання матиме необмежений строк дій. Тобто фактично може бути чинною протягом усього життя особи, що, власне, змістовно і логічно не корелюються з самим поняттям «посвідка на тимчасове проживання». Всі

наявні зауваження, безумовно, будуть відображені у нашому висновку. І загалом хотілося б повернути цей законопроєкт уряду на доопрацювання.

Водночас зважаючи на те, що прийняття даного законопроєкту сприятиме розширенню правових підстав та уточнень умов для перебування на території України іноземців та осіб без громадянства, які беруть участь у захисті нашої територіальної цілісності та недоторканності України, їхніх батьків і дітей, все ж таки я пропоную парламенту рекомендувати прийняти даний законопроєкт за основу.

Максиме Миколайовичу, ви хотіли би висловитися? Прошу тоді, давайте зараз, бо вже далі будемо виходити на рішення комітету.

ТКАЧЕНКО М.М. Неллі, це ви мені?

ГОЛОВУЮЧА. Да, Максим Миколайович, у вас піднята рука.

ТКАЧЕНКО М.М. Да. Так-так, я просто не почув. Вибачаюсь, я в дорозі. Так, я ж саме це і хотів все ж таки запропонувати. Вважаю, розуміючи важливість в любому випадку цього законопроєкту. Безумовно, прошу пана Приходька врахувати всі зауваження, про які пані Неллі, заступник голови комітету, зараз сказала. Так, будь ласка, давайте з повагою наступний раз до комітету, до членів комітету. Якщо хочете, від нас теж саме, як-то кажуть, назустріч. Але все ж таки моя пропозиція – підтримати до першого читання, а далі вже хай міністерство доопрацьовує. І всі зауваження, які зараз пані Неллі озвучила, потрібно все це зробити і виправити, да.

Дякую, колеги.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо, Максиме Миколайовичу, за цю ремарку. Знаю, як ви глибоко переживаєте якраз за тих осіб і категорію осіб, які зараз без громадянства, але знаходяться у нас у війську і захищають територіальну цілісність. Тож я сподіваюсь, що ми всі разом зможемо скоординувати наші

дії, для того щоб вийти на позитивний результат для них, і з глибокою повагою.

Тож, шановні колеги, якщо більше ніхто не бажає висловитися, давайте вже переходити до рішення. І я готова ставити на голосування наступне рішення комітету.

Перше. Рекомендувати Верховній Раді України проєкт Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо уточнення правового статусу іноземців та осіб без громадянства, які беруть участь у захисті територіальної цілісності та недоторканності України (під реєстраційним номером 15585 від 31 серпня 2026 року), поданий Кабінетом Міністрів України, включити до порядку денного шістнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та за наслідками розгляду у першому читанні прийняти за основу.

Друге. Під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України співдоповідачем з цього питання визначити народного депутата України, голову Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин Задорожного Андрія Вікторовича.

І першим я прошу проголосувати голову комітету. Андрій Вікторович, будь ласка.

ЗАДОРОЖНИЙ А.В. Задорожний – за.

ГОЛОВУЮЧА. Джемілєв Мустафа-ага, будь ласка.

ДЖЕМІЛЄВ М. Я підтримую це рішення.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Касай Костянтин Іванович.

КАСАЙ К.І. Підтримую, голосую – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Кузнєцов Олексій Олександрович.

КУЗНЄЦОВ О.О. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Ткаченко Максим Миколайович. Максим Миколайович? Ми попередньо почули про вашу підтримку. Добре, повернемося.

Чийгоз Ахтем Зейтуллайович.

ЧИЙГОЗ А.З. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Євген Геннадійович Яковенко.

ЯКОВЕНКО Є.Г. За.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Я голосую – за.

Яременко Богдан Васильович.

ЯРЕМЕНКО Б.В. Підтримую. За.

ГОЛОВУЮЧА. Поки що 8. Якщо Максим Миколайович з’явиться, то відповідно приймемо рішення на 9. І загалом рішення прийнято.

Дякую вам, Руслане Вікторовичу.

ТКАЧЕНКО М.М. Пані Неллі, ви почули мене? Вибачте, я в дорозі, вибачайте ще раз. Почули, так?

ГОЛОВУЮЧА. Тепер почули, що «за». Добре.

ТКАЧЕНКО М.М. Вибачайте, будь ласка, колеги.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо. Так, на цьому ми дякуємо Руслану Вікторовичу за участь у нашому комітеті, надовго не прощаємося, будемо продовжувати нашу роботу.

ПРИХОДЬКО Р.В. Дякую. Всі зауваження будуть враховані.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Ми переходимо до розгляду законопроєктів, які нам доручено опрацювати та надати до них висновки головним комітетам.

Отже, другим у нас є проєкт Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо користування перевагами, що надаються особам з інвалідністю (під реєстраційним номером 16142 від 12 жовтня 2026 року), поданий народним депутатом України Тарасенком Тарасом Петровичем та іншими народними депутатами України. Головним комітетом з розгляду даного законопроєкту визначений Комітет Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури. Для представлення даної законодавчої ініціативи ми запрошували на наше засідання народного депутата України Тарасенка Тараса Петровича.

Тарасе Петровичу, ви до нас долучилися? Не бачу.

Що ж, колеги, я коротко представлю. Цим законопроєктом пропонується внести зміни до законів України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні» та «Про дорожній рух», та «Про Національну поліцію» якими, зокрема, передбачається наступне. Водії з

інвалідністю або водії, які перевозять осіб з інвалідністю, зокрема, на транспортних засобах, що належать підприємствам, установам, організаціям, які здійснюють діяльність у сфері соціального захисту населення, та громадським об'єднанням осіб з інвалідністю, користуються усіма перевагами, що надаються особам з інвалідністю. В разі встановлення на таких транспортних засобах розпізнавального знака «Особа з інвалідністю». Водій у разі наявності в нього інвалідності та/або в разі перевезення ним осіб з інвалідністю для користування перевагами, що надаються законодавством таким водіям, зобов'язаний використовувати на транспортному засобі розпізнавальний знак «Особа з інвалідністю». А також мати при собі та на вимогу поліцейського пред'явити у паперовій або електронній формі документи, що підтверджують інвалідність водія або одного з пасажирів. Працівникам поліції надається право вимагати в особи пред'явлення нею документів, що посвідчують особу та/або документів, що підтверджують відповідне право особи у спосіб, який дає можливість поліцейському прочитати та зафіксувати дані, що містяться в документах, якщо на транспортному засобі встановлено розпізнавальний знак «Особа з інвалідністю», в разі користування особою перевагами, що надаються особам з інвалідністю відповідно до законодавства України.

Станом на сьогодні ми маємо наступні висновки щодо даної законодавчої ініціативи. Міністерство фінансів України в межах компетенції зауважень до законопроєкту не має. Міністерство у справах ветеранів підтримує даний законопроєкт.

Хотіла запитати, колеги, чи хтось хоче висловитися щодо даної законодавчої ініціативи? Так, якщо бажаючих немає, то щодо запропонованих у цьому законопроєкті змін, я хочу звернути увагу на наступне шановних колег по комітету. Законопроєктом пропонується використовувати розпізнавальний знак «Особа з інвалідністю» замість знака «Водій з інвалідністю», що закріплено зараз у чинному законодавстві. Водночас частина шоста статті 122 Кодексу України «Про адміністративні

правопорушення» передбачає відповідальність зокрема за неправомірне використання на транспортному засобі розпізнавального знака «Водій з інвалідністю». Однак законопроєктом не передбачається внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, що як наслідок призведе до використання різних назв розпізнавального знаку в законодавчих актах однакової юридичної сили, та зможе зумовити неоднозначне застосування положень про відповідальність за його неправомірне використання.

Законопроєкт пов'язує користування відповідними перевагами зі встановленням розпізнавального знаку, та передбачає обов'язок мати і пред'являти документи, що підтверджують інвалідність водія або одного з пасажирів. Водночас проєктом закону не враховано ситуацію, за якої водій, наприклад, водій таксі прибув до посадки особи з інвалідністю, яка ще не перебуває у транспортному засобі. З урахуванням зазначеного у законопроєкті доречно врегулювати питання щодо порядку користування спеціально відведеним місцем для забезпечення посадки особи з інвалідністю, оскільки до її прибуття водій не матиме документів, необхідних для підтвердження підстав такого користування.

Пунктом 1 розділу ІІ «Прикінцеві положення» законопроєкту передбачено набрання законом чинності з дня, наступного за днем його опублікування. Тоді як пунктом 2 цього розділу Кабінетом Міністрів України встановлено шестимісячний строк для приведення нормативно-правових актів у відповідність із законом.

З огляду на те, що реалізація окремих положень закону залежить від відповідного підзаконного регулювання, вбачається доцільним, щоби строк набрання ним чинності узгодити зі строком, необхідним для приведення нормативно-правових актів у відповідність із законом.

Отже, колеги, законопроєктом не врегульовано питання щодо внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення. А також, враховуючи те, що ми не є головним комітетом з розгляду даної законодавчої

ініціативи, я пропоную прийняти нам суто процедурне рішення і надіслати ці зауваження до головного комітету для їх можливого врахування під час опрацювання даного законопроєкту.

Тож, шановні колеги, якщо ніхто не заперечує та не має бажання висловитися, то я ставлю на голосування наступне рішення. Звернутися до Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури з пропозицією врахувати зауваження комітету при опрацюванні проєкту Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо користування перевагами, що надаються особам з інвалідністю (під реєстраційним номером 16142 від 12 жовтня 2026 року), поданим народним депутатом Тарасенком та іншими народними депутатами України.

Прошу голосувати.

Андрій Вікторович.

ЗАДОРОЖНИЙ А.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Джемілєв Мустафа-ага.

ДЖЕМІЛЄВ М. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, почула.

Костянтин Іванович Касай.

КАСАЙ К.І. Підтримую, голосую – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Кузнєцов Олексій Олександрович.

КУЗНЄЦОВ О.О. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Максим Миколайович Ткаченко.

ТКАЧЕНКО М.М. За Тарасенка.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, Максим Миколайович.

Так, Ахтем Зейтуллайович.

ЧИЙГОЗ А.З. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧА. Так, Яковенко Євген Геннадійович.

ЯКОВЕНКО Є.Г. За.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги, я голосую – за.

Богдан Васильович.

ЯРЕМЕНКО Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Тож у нас 10 голосів – за. Рішення прийнято. Давайте переходити до наступного законопроєкту.

Наступним у нас є проєкт Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо соціального захисту та підтримки дітей, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, (під реєстраційним номером 15498 від 10 серпня 2026 року), поданий Кабінетом Міністрів України.

Головним комітетом з розгляду даного питання визначено Комітет Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики.

Для представлення даної законодавчої ініціативи ми запрошували на наше засідання представника Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності. Вже бачу, що у нас присутня Людмила Миколаївна – перша, да, заступниця?

Да, тож запрошую вас до слова. Будь ласка, Людмила Миколаївна.

ШЕМЕЛИНЕЦЬ Л.М. Доброго дня, шановні народні депутати! Дякую за можливість представити законопроєкт наш. Цей законопроєкт направлений на врегулювання неузгодженостей між двома законами. Зокрема між Законом про соціальний статус та підтримку дітей, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України і внесення змін до деяких актів; та Закону щодо про внесення змін до Закону «Про охорону дитинства» щодо посилення захисту дітей, які постраждали внаслідок агресії Російської Федерації.

Мова йде про приведення у відповідність визначень, термінологій. І за рекомендаціями Президента після прийняття цих законів був лист Президента, в якому Президент рекомендував привести у відповідність терміни, привести у відповідність питання щодо можливості надання статусу дітям, які постраждали з моменту окупації Російської Федерації окремих територій, тобто з лютого 2014 року, саме на це направлені наші зміни. І виключення державного реєстру, створення нового державного реєстру дітей, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації і заміна його єдиною інформаційною базою про шкоду, завдану особам, які постраждали внаслідок агресії Російської Федерації проти України, яка є під системою Єдиної інформаційної системи соціально сфери, про поширення прав і гарантій на дітей, які не були, не мали 18 років на момент початку 19 лютого 2014 року, і їхнє право на отримання компенсацій і отримання статусу.

Ми ознайомилися з висновками, цей закон був перереєстрований після зміни Кабінету Міністрів, оскільки він був внесений ще попереднім складом. Ми ознайомилися з висновками Головного науково-експертного управління.

Є деякі правки і є моменти, що коли вносився цей закон ще в минулому році, то на сьогодні потребує перегляду питання щодо осіб з числа дітей з 18-ти до 23 років. У нас є розуміння, що маємо до другого читання доопрацювати його заради справедливості. Але оскільки бюрократичні процедури у Кабінеті Міністрів дуже довгі, а закон потребує, діти потребують захисту якомога швидше, і оскільки система ця дуже активно розробляється нами, тому ми не запускали на повторне коло одразу для виправлення всіх зауважень і будемо доопрацьовувати на базі комітету до другого читання.

Прошу вас підтримати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, Людмила Миколаївна, за виступ.

Власне, станом на сьогодні маємо наступні висновки до даної законодавчої ініціативи.

ГНЕУ висловлює до законопроєкту ряд зауважень. Міністерство фінансів України не має зауважень до проєкту закону та зазначає, що реалізація акта не впливатиме на показники державного бюджету. Міністерство освіти і науки не має зауважень до даного законопроєкту.

Будь ласка, шановні колеги, чи хоче хтось висловитися по даній законодавчій ініціативі та обговорити її? Так, не бачу. Колеги, враховуючи те, що вам усім було направлено довідку із зауваженнями до цього законопроєкту, то я закцентую увагу виключно на декількох моментах.

Зокрема законопроєктом пропонується доповнити частину першу статті 2 Закону 3999 новим пунктом 1.2, яким визначається поняття «особа з числа дітей» як особа віком від 18 до 23 років, яка на час збройної агресії Російської Федерації не досягла 18 років та була депортована, примусово переміщена або утримувана, чи перебуває під ризиком депортації, примусового переміщення або утримування.

Варто зазначити, що назва терміну «особа з числа дітей» є змістовно некоректною, оскільки вказує, в першу чергу, не на належність особи саме до категорії дітей, тоді як запропоноване визначення змістовно стосується

визначення повнолітніх осіб від 18 до 23 років, які зазнали шкоду у дитячому віці. При цьому назва відповідного терміну має загальний характер і не містить вказівки на те, що мова йде саме про тих дітей, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України.

Крім того, вікове обмеження, що міститься у визначенні даного терміну «особа з числа дітей від 18 до 23 років», не враховує того факту, що визначальною обставиною для віднесення особи до цієї категорії постраждалих є факт заподіяння їй шкоди внаслідок збройної агресії у період, коли така особа була дитиною, а не її вік на момент звернення за відповідною державною підтримкою. Досягнення особою 23-річного віку жодним чином не припиняє наслідків шкоди, яка була заподіяна їй у дитячому віці.

Власне, у довідці є й інші наші зауваження, з якими, власне, поки що станом на зараз колеги мали змогу ознайомитися. Тому я пропоную надіслати наші зауваження до головного комітету і, можливо, головний комітет зможе їх уже в подальшому врахувати.

Тож, шановні колеги, якщо ніхто не бажає більше висловитися, якщо ніхто не заперечує, то я поставлю на голосування наступне рішення комітету. Звернутися до Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики з пропозицією врахувати зауваження комітету при опрацюванні Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо соціального захисту та підтримки дітей, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України (під реєстраційним номером 15498 від 10 серпня 2026 року), поданого Кабінетом Міністрів України.

Шановні колеги, прошу голосувати. Зараз у нас…

ЗАДОРОЖНИЙ А.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Джемілєв Мустафа-ага.

ДЖЕМІЛЄВ М. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.
Касай Костянтин Іванович.

КАСАЙ К.І. Підтримую. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.
Олексій Олександрович.

КУЗНЄЦОВ О.О. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.
Максим Миколайович.

ТКАЧЕНКО М.М. Ткаченко Максим – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.
Ахтем Зейтуллайович.

ЧИЙГОЗ А.З. За.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.
Євген Геннадійович.

ЯКОВЕНКО Є.Г. За.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Я голосую – за.

Богдан Васильович.

ЯРЕМЕНКО Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Тож у нас 9 голосів – за. Рішення прийнято.

Дякую, Людмило Миколаївно, за участь у нашому комітеті і за представлення даної законодавчої ініціативи. Будемо працювати далі.

ШЕМЕЛИНЕЦЬ Л.М. Дякую вам. Гарного дня.

ГОЛОВУЮЧА. Навзаєм.

Що ж, шановні колеги, ми переходимо до розділу «Інші питання». В цьому розділі у нас є питання про внесення змін до розділу IV плану роботи комітету на період шістнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання.

Шановні колеги, відповідно до пункту 1 розділу IV плану роботи нашого комітету на період шістнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання протягом цієї сесії ми з вами повинні були розглянути питання про стан виконання положень Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо правового статусу та медичного забезпечення військовослужбовців з числа іноземців та осіб без громадянства». Однією з ключових норм даного закону було виконання зобов'язання щодо документування іноземців та осіб без громадянства, які проходять військову службу в Україні, посвідками на тимчасове проживання. Строк виконання цього зобов'язання мав закінчитися 10 листопада цього року.

Водночас ми з вами розглянули на комітеті, і 27 жовтня далі в залі Верховної Ради було прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких

законів України щодо підстав для перебування на території України військовослужбовців з числа іноземців та осіб без громадянства» (5036), яким, зокрема, внесені зміни до закону, передбаченого в плані роботи комітету, і яким передбачені в ньому зобов'язання подовжені до 10 травня 2027 року. У зв'язку з цим розгляд вказаного питання саме протягом шістнадцятої сесії втратив свою актуальність.

Враховуючи вищезазначене, пропоную виключити із плану роботи комітету питання про стан виконання положень Закону 4730 та замінити його питанням про стан виконання іншого закону, віднесеного до предметів відання нашого комітету. А саме: про стан виконання положень Закону України «Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей».

По цьому закону у нас, дійсно, накопичилося дуже багато питань, які ми як головний комітет з питань його підготовки маємо належним чином проконтролювати. Окрім того, до ряду народних депутатів і до мене особисто зверталися представники громадянського суспільства щодо назрілих змін у цей закон. Тому, я думаю, буде актуально, якщо ми його розглянемо.

Тож, якщо немає заперечень, ставлю на голосування наступне рішення комітету.

Внести зміни до розділу IV плану роботи комітету на період шістнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання, виклавши пункт 1 у графі «Питання, які вносяться на розгляд комітету» у такій редакції: «Про стан виконання положень Закону України «Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей» від 26 січня 2022 року під реєстраційним номером 2010».

Прошу голосувати, шановні колеги.

Андрій Вікторович.

ЗАДОРОЖНИЙ А.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Мустафа-ага.

ДЖЕМІЛЄВ М. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.
Костянтин Іванович.

КАСАЙ К.І. Підтримую. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧА. Олексій Олександрович.

КУЗНЄЦОВ О.О. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧА. Максим Миколайович.

ТКАЧЕНКО М.М. Ткаченко – за.

ГОЛОВУЮЧА. Ахтем Зейтуллайович.

ЧИЙГОЗ А.З. За.

ГОЛОВУЮЧА. Євген Геннадійович.

ЯКОВЕНКО Є.Г. За.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.
Я голосую – за.
Богдан Васильович.

ЯРЕМЕНКО Б.В. Також – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановні колеги. 9 осіб – за. Рішення прийнято.

І як ми і домовлялися, далі для продовження ведення комітету передаю слово голові комітету Андрію Вікторовичу. Дякую вам… І будемо продовжувати.

Веде засідання голова комітету ЗАДОРОЖНИЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Неллі Іллівна.

Отже, шановні колеги, переходимо до останнього питання порядку денного. Питання п’яте: кадрове питання. Чи добре мене чути? Шановні колеги!

ДЖЕМІЛЄВ М. Чуємо, чуємо.

ЯРЕМЕНКО Б.В. Чуємо, все прекрасно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. 9 листопада Президент підписав Закон номер 50319, яким відновлюються конкурси на зайняття посад державної служби. Як ви знаєте, обов’язки керівника нашого секретаря вже тривалий час виконує заступник керівника секретаріату Федорова Світлана Олександрівна. Водночас роботу заступника фактично виконує головний консультант Вовк Василь Миколайович. Це не нові люди і вони не потребують представлення. До речі, вони зараз знаходяться біля мене. Це люди, які вже сьомий рік працюють разом з нами і які перевірені як форс-мажорними обставинами, так і повсякденною роботою, що забезпечує діяльність комітету. Як голова комітету я контролюю роботу секретаріату і вважаю, що буде цілком

справедливо погодити призначення цих осіб на ті посади, обов'язки, по яких вони вже і так давним-давно виконують.

Звертаю вашу увагу, що відповідно до положень Закону України «Про комітети Верховної Ради України», а також Положення про секретаріат комітету Верховної Ради України погодження комітетом – це лише один із етапів призначень, а не саме призначення. Далі їм потрібно пройти ще ряд процедур відповідно до законодавства. Вважаю, що вони цілком заслуговують нашого погодження. Я сподіваюся, що всі ознайомилися із проєктом рішення. Тож якщо ніхто не заперечує, шановні колеги, ставлю на голосування... призначення комітету.

ЯРЕМЕНКО Б.В. Підтримуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Перше. Погодити призначення Федорової Світлани Олександрівни на посаду керівника секретаріату Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин.

Друге. Погодити призначення Вовка Василя Миколайовича на посаду заступника керівника секретаріату Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин.

Третє. Направити відповідні подання до Керівника Апарату Верховної Ради України. Прошу, шановні колеги, визначатися.

Задорожний – за.

Пан Джемілєв Мустафа.

ДЖЕМІЛЄВ М. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Касай Костянтин Іванович.

КАСАЙ К.І. Я підтримую дане рішення. І, пане голово, в принципі, дивіться, ми дійсно знаємо цих людей вже доволі давно, вони з нами співпрацюють і працюють у комітеті, скільки ми, мабуть, себе пам’ятаємо. Так що тут беззаперечно, тільки «за».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам дуже.
Олексій Олександрович Кузнєцов.

КУЗНЄЦОВ О.О. Також підтримую. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Максим Миколайович Ткаченко.
Ахтем Зейтуллайович Чийгоз.

ЧИЙГОЗ А.З. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Яковенко Євген Геннадійович.

ЯКОВЕНКО Є.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Неллі Іллівна.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Я голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Богдан Васильович Яременко.

ЯРЕМЕНКО Б.В. Я бажаю просто колегам швидше всі процедури, які пан голова згадав, пройти і бути призначеними офіційно. Вони абсолютно заслуговують на це, ми їх підтримуємо. І той факт, мені дуже приємно, що пан голова у відповідному стані здоров'я все ж таки вважає за необхідне особисто це питання провести, це свідчення високого рівня і культури, і довіри, і взаємовідносин у колективі, це дуже приємно.

Тому я, звичайно, голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Богдан Васильович. Дуже вдячний.

Шановні колеги, 8 осіб – за. Рішення прийнято.

ФЕДОРОВА С.О. Дякую вам, шановні колеги, дякую за довіру!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, чи є в когось якась інформація, якою би хотіли поділитися з членами комітету в розділі «Різне»?

ЯРЕМЕНКО Б.В. Побажання здоров'я!

КАСАЙ К.І. Пане голово, якщо дозволите...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я не почув. Будь ласка, Костянтин Іванович. Це ви?

КАСАЙ К.І. Да. Пане голово, вам здоров'я і найшвидшого одужання, це саме головне.

Хотів би, колеги, на жаль, сьогодні немає, не присутній на комітеті Дмитро Валерійович Лубінець. І хотів підняти питання, ну, не питання, але подякувати за ту роботу, яку він провів по Олешках. Дійсно, ну, не знаю, така історія дуже правильна, що є свідченням тому, що наша інституція

Уповноваженого, вона користується повністю своїм мандатом і сам Уповноважений працює дійсно на високому рівні. Це унікальна, мабуть, подія в історії України, яка відбулася. Саме головне, що спасли людей.

І, користуючись нагодою, пане голово, хотів би знову підняти питання щодо проходження Закону по Уповноваженому до другого читання, його доопрацювання в комітеті. Потрібно нам прискоритися і зробити все можливе, щоб інституція тільки підсилювалася.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Костянтин Іванович.

Дивіться, я також в захваті від цієї операції, котра пройшла в Олешках, і шана і хвала нашому Уповноваженому. І я тут з вами повністю згодний.

Але щодо законопроєкту про Уповноваженого, котрий зараз активно опрацьовується, в принципі, можна сказати, що ми вже на фінальній стадії. Секретаріат має постійний контакт з відповідним радником Голови Верховної Ради та з представником Уповноваженого.

Тут варто ще додати, що поправок багато і зауважень до проєкту також чимало. Це, до речі, дивно, якщо його підтримали більше 300 голосів, чому у нас стільки багато правок, це мене дивує, по великому рахунку. Тому нам доведеться фактично виписувати кожне положення законопроєкту по-новому з урахуванням всіх наявних зауважень. Але сподіваюся, що вже скоро ми закінчимо остаточну редакцію і будемо готові вийти на погодження її з Головою Верховної Ради України як основного ініціатора та з Уповноваженим.

Плануємо, що на комітет було внесено, узгоджено вже всіма зацікавленими сторонами нової редакції. Це питання у мене на контролі, тому що я за нього переживаю також. Дякую вам за позицію.

Шановні колеги, дивіться, якщо я відповів на ті запитання, котрі ви хотіли поставити, то, може, будемо завершувати на цьому порядок денний, якщо ніхто не проти. Я вам всім дякую. Засідання оголошую закритим.